

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 28 sierpnia 2013 r.

DOLiS/DEC-867/13

dot. [...]

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267), art. 12 pkt 2, art. 22 i art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) w zw. z art. 9 d ustawy z dnia 20 września 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493) i art. 572 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 1964 r. Nr. 43, poz. 296), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie skargi Pani E. W., na nieprawidłowości w procesie przetwarzania jej danych osobowych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w R.,

odmawiam uwzględnienia wniosku.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pani E. W., zwanej dalej Skarżącą, na nieprawidłowości w procesie przetwarzania jej danych osobowych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w R., zwany dalej Ośrodkiem. W treści podania Skarżąca podniosła, że „W kwietniu ub. roku w MOPS [...] na anonimowe zgłoszenie została wszczęta (...) procedura Niebieskie Karty. Zgłoszenie dotyczyło tego, że stosuję wobec 13-letniej córki przemoc”. W dalszej części podania Skarżąca zakwestionowała zasadność i tryb postępowania w związku z ww. procedurą. Dodatkowo, Skarżąca pismem z dnia [...] maja 2013 r., wezwana uprzednio przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych w tym zakresie, uzupełniła braki formalne podania i sprecyzowała, że jej skarga dotyczy „niezgodnego z prawem udostępnienia informacji przez pracowników MOPS [...] poprzez przekazanie anonimowej informacji o krzywdzeniu przez Wnioskodawczynię (Skarżącą- przyp. GIODO) córki, do sądu Rejonowego [...]”. Zdaniem Skarżącej

„pracownicy MOPS naruszyli ustawę o ochronie danych osobowych. MOPS jako administrator danych osobowych jest uprawniony do przetwarzania danych jedynie w zakresie przez ustawę dozwolonym. W tym przypadku doszło do ewidentnego naruszenia ustawy”. W związku z zasygnalizowaną sprawą Skarżąca wniosła o nakazanie przywrócenia stanu zgodnego z prawem.

W celu rozpatrzenia przedmiotowego wniosku Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych przeprowadził postępowanie wyjaśniające, w toku którego ustalił następujące okoliczności.

1. W związku z wykonywaniem obowiązków służbowych pracownicy Ośrodka pozyskali informacje, z których wynikało, iż małaletnia córka Skarżącej może być ofiarą przemocy w rodzinie, stosowanej przez Skarżącą.

2. W efekcie powyższego Ośrodek wszczął procedurę „Niebieskie Karty”, a ponadto, pismem z dnia [...] kwietnia 2012 r. wystąpił do Sądu Rejonowego w R. powołując się na zgłoszone podejrzenia, o wgląd w sytuację rodziny. Dodatkowo w tymże piśmie Ośrodek wskazał, iż rodzina małaletniej została objęta procedurą „Niebieskie Karty”, natomiast ojciec dziecka jako rodzic niestosujący przemocy został wezwany do stawienia się w Ośrodku Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej MOPS w R.

Po zapoznaniu się z całością zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

Przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, określają zasady postępowania przy przetwarzaniu danych osobowych przez osoby fizyczne i osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nie będące osobami prawnymi, jeżeli przetwarzają dane osobowe w związku z działalnością zarobkową, zawodową lub dla realizacji celów statutowych. Przetwarzaniem danych są wszelkie operacje wykonywane na danych osobowych, takie jak zbieranie, utrwalanie, przechowywanie, opracowywanie, zmienianie, udostępnianie i usuwanie, a zwłaszcza te, które wykonuje się w systemach informatycznych. Z kolei za dane osobowe uważa się wszelkie informacje dotyczące zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej (art. 6 ust. 1 ustawy). Aby przetwarzanie danych osobowych było zgodne z prawem administrator jest obowiązany przetwarzać dane osobowe na podstawie przesłanek określonych w art. 23 ust. 1 pkt 1 – 5 (w przypadku tzw. danych zwykłych) lub w oparciu o art. 27 ust. 2 pkt 1 – 10 ustawy (w przypadku tzw. danych szczególnie chronionych). Zgodnie z treścią art. 7 pkt 2 ustawy, ilekroć w ustawie jest mowa o przetwarzaniu danych- rozumie się przez to jakiegokolwiek operacje wykonywane na danych osobowych, takie jak zbieranie, utrwalanie, przechowywanie, opracowywanie, zmienianie, udostępnianie i usuwanie, a zwłaszcza te, które wykonuje się w systemach informatycznych.

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych w niniejszej sprawie badał, czy u podstaw procesu przetwarzania danych osobowych Skarżącej w przedmiotowej sprawie znajduje się jedna z przesłanek dopuszczalności przetwarzania danych osobowych zawarta w art. 23 ust. 1 ww. ustawy. Zgodnie z tym przepisem, przetwarzanie danych osobowych jest dopuszczalne, gdy: osoba, której dane dotyczą, wyrazi na to zgodę, chyba że chodzi o usunięcie dotyczących jej danych (pkt 1), jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa (pkt 2), jest to konieczne do realizacji umowy, gdy osoba, której dane dotyczą (pkt 3), jest jej stroną lub gdy jest to niezbędne do podjęcia działań przed zawarciem umowy na żądanie osoby, której dane dotyczą, jest niezbędne do wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego (pkt 4), jest to niezbędne dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą (pkt 5).

Katalog przesłanek legalizujących przetwarzanie danych osobowych jest zamknięty. Każda z nich ma charakter autonomiczny i niezależny. Oznacza to, iż przesłanki te co do zasady są równoprawne, a wobec tego spełnienie co najmniej jednej z przesłanek stanowi o zgodnym z prawem przetwarzaniu danych osobowych.

Odnosząc powyższe do ustalonego w sprawie stanu faktycznego, podkreślić należy, że Ośrodek w piśmie z dnia [...] kwietnia 2012 r. przekazał na rzecz Sądu Rejonowego w R, informacje, które stanowią dane osobowe Skarżącej. Bowiem w rozumieniu ustawy za dane osobowe uważa się wszelkie informacje dotyczące zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej (art. 6 ust. 1 ustawy). Osobą możliwą do zidentyfikowania jest osoba, której tożsamość można określić bezpośrednio lub pośrednio, w szczególności przez powołanie się na numer identyfikacyjny albo jeden lub kilka specyficznych czynników określających jej cechy fizyczne, fizjologiczne, umysłowe, ekonomiczne, kulturowe lub społeczne (art. 6 ust. 2 ustawy). W treści ww. pisma, wskazano imię i nazwisko oraz adres zameldowania małoletniej córki Skarżącej, będący jednocześnie adresem zamieszkania Skarżącej, a ponadto z opisu podjętych przez Ośrodek czynności w sprawie, wyraźnie wynika, iż ojciec dziecka jest rodzicem niestosującym przemocy, zatem *a contrario* rodzicem dopuszczającym się przemocy jest Skarżąca. W ocenie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych taki zestaw informacji stanowi dane osobowe Skarżącej, gdyż dotyczy osoby możliwej do zidentyfikowanej, bądź możliwej do zidentyfikowania.

Zdaniem Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ww. operacja na danych osobowych Skarżącej znajduje oparcie w przesłance legalizującej proces przetwarzania danych określonej w art. 23 ust. 2 ustawy. Zgodnie bowiem z treścią art. 9 d ust. 1 ustawy z dnia 20

września 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493) podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę "Niebieskie Karty" i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie. Na mocy ust. 4 ww. przepisu prawa wszczęcie procedury "Niebieskie Karty" następuje przez wypełnienie formularza "Niebieska Karta" w przypadku powzięcia, w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie. Natomiast w myśl art. 572 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 1964 r. Nr. 43, poz. 296), zwanej dalej Kpc, każdy, komu znane jest zdarzenie uzasadniające wszczęcie postępowania z urzędu, obowiązany jest zawiadomić o nim sąd opiekuńczy (§ 1). Obowiązek wymieniony w § 1 ciąży przede wszystkim na urzędach stanu cywilnego, sądach, prokuratorach, notariuszach, komornikach, organach samorządu i administracji rządowej, organach Policji, placówkach oświatowych, opiekunach społecznych oraz organizacjach i zakładach zajmujących się opieką nad dziećmi lub osobami psychicznie chorymi (§ 2). Zatem działanie Ośrodka w zakresie związanym z przetwarzaniem danych osobowych Skarżącej, w sytuacji pozyskania informacji o podejrzeniu stosowania przemocy wobec małoletniej córki Skarżącej, wypełniło dyspozycje art. 23 ust. 2 ustawy. W ocenie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych w sytuacji pozyskania przez Ośrodek informacji wskazujących, iż w stosunku do małoletniej córki Skarżącej może dochodzić do stosowania przemocy w rodzinie, ciążył na nim ustawowy obowiązek podjęcia ww. czynności, tj. wypełnienia formularza „Niebieskie Karty” oraz powiadomienia sądu opiekuńczego bez konieczności uzyskania zgody Skarżącej na związane z podejmowanymi czynnościami, przetwarzanie jej danych osobowych.

Odnosząc się natomiast do zarzutów Skarżącej w zakresie zasadności i trybu podjętych przez Ośrodek działań, również w kontekście nie zweryfikowania anonimowego donosu o stosowaniu wobec jej małoletniej córki przemocy w rodzinie, podkreślić należy, że Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych nie jest organem powołanym do oceny prawidłowości stosowania prawa przez inne organy w związku z przyznanymi im na mocy przepisów prawa kompetencjami. Takie stanowisko potwierdzone zostało także w orzecznictwie sądowno-administracyjnym. Dla przykładu wskazać można na wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 2 marca 2001 r. (sygn. akt II SA 401/00), w którym stwierdzono, że „Generalny Inspektor nie jest organem kontrolującym ani nadzorującym prawidłowość stosowania prawa materialnego i procesowego w sprawach należących do właściwości innych organów, służb czy sądów, których orzeczenia podlegają ocenom w toku instancji, czy w inny sposób określony odpowiednimi procedurami (...)”. Również w wyroku z dnia 11 stycznia

2010 r. (sygn. akt: I OSK 1453/09) Naczelny Sąd Administracyjny przyjął, że art. 12 ustawy nie uprawnia organu do spraw ochrony danych osobowych do ingerowania w określone ustawowo kompetencje innych organów, wkraczania w prowadzone w zakresie ich właściwości postępowania i dokonywania merytorycznej oceny poszczególnych czynności wykonywanych w ramach tych postępowań. Zatem jeżeli w ocenie Skarżącej w związku z realizacją procedury „Niebieskie Karty” doszło do nieprawidłowości, może dochodzić swoich praw przed właściwymi organami stanowiącymi nadzór nad działalnością Ośrodka.

Reasumując w ocenie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych w przedmiotowej sprawie, nie doszło do naruszenia przepisów ustawy o ochronie danych osobowych, zatem organ nie może skorzystać z określonej w art. 18 tego aktu prawnego kompetencji do nakazania w drodze decyzji administracyjnej przywrócenia stanu zgodnego z prawem.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.

Stronom, na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych oraz art. 129 § 2 w związku z art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego przysługuje, w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, prawo złożenia do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa).